عنوان

تاثیر آزمون بالینی کوتاه مبتنی بر بازاندیشی دانشجو بر صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری

نویسندگان:

کوروش جودکی۱ - فهیمه ثابتی۲ - علیرضا امان اللهی۳ - هلن درگاهی۴

۱-۲-۳-۴: استادیار، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

بخش اصلی (مقدمه، روش، یافته‌ها، نتیجه‌گیری ...)

مقدمه: ارزشیابی بالینی دقیق و درست می‌تواند با ارتقا صلاحیت و مهارت‌های دانشجویان بیانجامد. با وجود عرضه دانش و مهارت‌های جدید در ارزشیابی بالینی دانشجویان، هنوز ارزشیابی بالینی با چالش‌های زیادی از جمله فقدان استفاده از تفکر نقادانه و بازاندیشی چه از جانب استاد و چه از جانب دانشجو در فرایند ارزشیابی، مواجه است. لذا هدف این پژوهش بررسی تاثیر بازاندیشی دانشجو حین ارزشیابی به روش Mini-CEX بر صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری است.

روش‌شناسی: یک طرح نیمه تجربی پیش آزمون_پس آزمون جهت پاسخ به سوال پژوهش استفاده شد. مشارکت کنندگان 87 نفر از دانشجویان پرستاری ترم ۷ بودند که در حال گذراندند واحد کارآموزی در عرصه ICU بودند. از روش ارزشیابی Mini-CEX جهت ارزشیابی مهارت و توانمندی دانشجویان در پروسیجرهای کارآموزی ICU استفاده شد. شرکت کنندگان بدون تخصیص تصادفی در دو گروه مداخله و مقایسه قرار گرفتند. در گروه مداخله بعد از ارزشیابی و قبل از ارائه بازخورد یک فرصت ۵ دقیقه‌ای جهت بازاندیشی به دانشجو داده شد. در گروه کنترل بلافاصله بعد از ارزشیابی بازخورد داده شد. پرسشنامه مشخصات دموگرافیک، صلاحیت بالینی و رفتار یادگیری جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. در پایان داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: نتایج نشان داد که میانگین سن شرکت کنندگان 22.96±1.22 بود. تعداد ۵۲ نفر (۵۹.۷۷ درصد) از شرکت کنندگان خانم و تعداد ۳۵ نفر (۴۰.۲۳ درصد) مرد بودند. همچنین نتایج نشان داد که دو گروه مداخله و کنترل به جزء در مورد متغیر سن ($p<0.017$) در مورد سایر متغیرهای دموگرافیک شامل جنسیت، سابقه کار همزمان در حرفه پرستاری و نمره Mini-CEX، تفاوت آماری معنی‌دار با یکدیگر نداشتند. همچنین نتایج نشان داد که بعد از انجام مداخله با توجه به تست‌های آماری بین میانگین نمره پنج زیرمقیاس صلاحیت بالینی، تفاوت معنی‌دار بین میانگین‌ها در دو گروه مداخله و کنترل وجود داشت. در جدول پایین میانگین نمره صلاحیت بالینی در ۵ زیرمقیاس مربوطه در دو گروه مداخله و کنترل نشان داده شده است.

صلاحیت / گروه	صلاحیت ایمنی		صلاحیت اخلاقی		صلاحیت مدیریت مراقبت		صلاحیت پیشرفته		صلاحیت تکنیکی	
صلاحیت بالینی	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله	قبل از مداخله	بعد از مداخله
مداخله (Mean±SD)	23.59±3.70	28.61±3.69	38.77±7.25	49.29±4.49	29.02±4.56	36.97±4.21	29.06±4.77	38.02±7.67	28.50±5.21	37.00±4.21
کنترل (Mean±SD)	23.00±3.76	26.90±3.01	37.83±8.29	45.25±6.02	28.76±5.26	34.09±4.92	29.06±4.91	33.93±4.14	28.16±4.72	34.39±6.92
t test	0.136	5.99	0.314	14.62	0.058	10.98	.000	9.51	.100	4.40
p-value	0.713	<0.016	0.577	<0.001	0.810	<0.001	0.999	<0.003	0.753	<0.039

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که استفاده از Mini-CEX PLUS (Mini-CEX+Reflection) به طور معناداری صلاحیت بالینی دانشجویان را در محیط‌های مراقبت ویژه افزایش می‌دهد. این مداخله مکمل، که بر پایه مدل تأملی-فرایندی استوار است، نه تنها خلأهای ارزشیابی سنتی که فاقد مهارت‌های مکمل از جمله تفکر نقادانه و بازاندیشی هستند را جبران می‌کند، بلکه الگویی عملی و قابل تعمیم برای برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ایران ارائه می‌کند، که می‌تواند به عنوان یک ابزار ارزشیابی بالینی ادغام یافته با مهارت بازاندیشی جهت ارزشیابی بالینی دانشجویان کاربرد داشته باشد. پیشنهاد می‌شود متولیان و تصمیم‌گیران حوزه آموزش این ابزار ارزشیابی مبتنی بر بازاندیشی را به حوزه‌های تحت نفوذ خود پیشنهاد کنند تا مهارت یادگیری و شایستگی‌های حرفه‌ای نسل آینده پرستاران به طور پایدار تقویت شود. همچنین Mini-CEX PLUS، نه تنها نقایص ارزشیابی‌های بالینی سنتی که فاقد مهارت‌های جانبی از جمله تفکر نقادانه و بازاندیشی هستند را جبران می‌کند، بلکه الگویی عملی و قابل تعمیم برای برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ایران ارائه می‌کند، که می‌تواند به عنوان یک ابزار ارزشیابی بالینی ادغام یافته با مهارت بازاندیشی جهت ارزشیابی بالینی دانشجویان کاربرد داشته باشد.